

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.
UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.
TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisnim vprašanjem naj se priloži ~~manjka~~ za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.652.

Hazadovanje.

Dogodki vedno bolj dokazujejo, da bomo polagoma vendarle srečno prizibali v one idilične predvojne čase, ko bo slovenska politika poznala le klerikalce in liberalce. Za časa svetovne vojne je sicer slovenski kmet spoznal, da vse to liberalstvo in klerikalstvo ni dosti vredno in da igrajo v javnem življenju gospodarska in socialna vprašanja vse drugačno vlogo, ko pa naše prerekanje okoli liberalcev in klerikalcev. Toda na žalost je slovenski kmet še premalo trpel in tako je mogoče, da je čisto pozabil na izkušnje svetovne vojne in da je bilo vse neizmerno trpljenje za časa vojne pravzaprav zaman.

Mesto da bi se naš narod razvil naprej, je torej padel nazaj na že premagano stališče. Žal pa, da je pri tem padel tudi nivo vsega političnega življenja, da je danes naše politično življenje na mnogo nižji stopnji ko pred vojno. Če bi na primer pred vojno zagrešil vodja liberalne stranke besedolomstvo, potem mu ne bi pomagalo vse apeliranje na liberalna gesla in moral bi se umakniti možu, ki je bil vzvišen nad očitkom besedolomstva. In kje bi si mogli misliti, da bi blagopokojni dr. Tavčar trpel, da viadajo v stranki razni bankroteri in aferisti. Vse take in slične stvari so bile pred vojno pri nas nemogoče, ker jih tudi javnost sama ni trpela.

Danes so se razmere temeljito izpremenile na slabše. Proletarizirana inteligenca je brez veljave in njena beseda, ki je bila včasih tako merodajna in kritična, se danes ne čuje. Zato pa je tudi čisto vseeno, kar kdo dela. Naj zagreši danes liberalce še tako obsojanja vredon dejanje, njemu bo odpuščen, če od jutra do večera kriči, da je liberalce. Včasih je pomenila beseda naprednjak moža, ki hoče, da se razmere izboljšajo, da narod napreduje, danes pa označuje ta beseda samo še moža, ki se iz usodne komoditete in nazadnjaške trmoglavosti vedno boji le klerikalcev.

Toda nazadovanje je še mnogo težje. Pred vojno smo se vsaj v svetlih trenutkih zavedali, da smo Slovenci, da imamo vsi en interes in da moramo nastopiti skupno. In včasih je ta zavest vendarle prodrla v javnost, in ujediniila vse Slovence v delu za slovensko politiko. Danes tega ni več in slovenska skupnost je vsak dan manjša, pa čeprav se množe znaki, da bomo to skupnost v kratkem še krvavo potrebovali. Ne poznamo in niti ne trudimo se, da bi spoznali politiko, ki bi mogla postati slovenska politika. Strankarska politika je absorbirala vse naše sile.

V takšnih razmerah je seveda naravno, da tudi naše gospodarstvo ne napreduje, kakor bi moglo in moralo. Toda, kako naj napreduje naše gospodarstvo, ko pa gotovi krogi vedno vnašajo strankarska gesla — in kar je še huje — strankarske profile v gospodarsko življenje. Kako naj dobe naši gospodarski krogi odločilno besedo, če pa so se gotovi ponižali, da so danes le še sluge strank. Mesto da bi služili sebi in gospodarstvu, ki služijo kliki in strankarskim geslom. Tudi nje je objelo splošno nazadovanje in vsa njih filozofija je justamentni protiklerikalizem.

Iz justamentskega stališča pa ni nobenega napredka, ker to stališče je slepo, aprioristično in nekritično ter last le nerazsodne mase. Napredek je le v delu, toda le v pravilnem in korektnem delu. Po napačnih zakonih zgrajena stavba se mora porušiti, z napačnimi metodami vodeno delo mora dovesti v polom, ker zakoni so neizpremenljivi.

Gotovi gospodje pa tega nečesto vide-

Mandati verificirani.

Beograd, 19. oktobra. Seja narodne skupščine se je začela včeraj dopoldne ob pol 10., a nadaljevala se je popoldne ob pol 5.

Na popoldanski seji je kot prvi govoril zemljoradnik Veja Lazić. Baval se je obširno z zlorabami policijskih oblasti. Vukičević si je kot predsednik vlade zastavil cilj, da svoji vladi zagotovi večino v parlamentu (Silno nenavadno! Op. ured.) in je v dosego tega namena porabil vsa sredstva. Prorokoval je naprej, koliko bo dobil mandatov. Govoril je, da ostane na vladi tudi po 11. septembru. To je prvi tak slab pojav v parlamentarnem življenju naše države, ker se ni nikdar še zgodilo, da bi bil predsednik vlade dejal, doklej bo ostal na vladi in da bi prerokoval, koliko bo imel poslancev. Na ta način ubija Vukičević ugled naše države (?). Tega vlada ne bi smela delati.

Govornik graja, da je prišel general Milosavljević iz vojske v politično areno. Naša vojska se ne sme vmešavati v politiko. Mi smo uradniški aparat spravili na nič; če se bo pa še vojska mešala v politiko, pride še ona na nič.

Prvič tudi vidimo v zgodovini naše države, da sedita oče in sin hkrati v parlamentu. Predsednik vlade je svojega sina napravil za poslance. Odkod pride to, da je Miloš Vukičević postal tako popularen med narodom. Slekkel je vojaško suknjo in postal strankarski kandidat.

Lazić je nato našteval posamezne slučaje, kako se je agitiralo, med drugimi tudi slučaj v Kolubari.

Za Lazićem je govoril Vića Matić, ki je dal nekatera osebna pojasnila. Zatrjeval je, da ni nikdar agitiral v spremstvu srezkih poglavarjev. To ni res, kakor tudi ni res, da bi bili agitirali demokratje proti radikalom ali narobe.

Krajši govor je imel nato radikal Stjepan Kobasica, ki je dejal, da so volitve nekaka majhna državljanska vojna. V vojni pa imamo zmagovalce in premagance. Tisti, ki so bili premagani, čutijo potrebo, opravičiti svoj poraz in prihajajo zato z raznimi pritožbami. Vse te pritožbe pa je treba vzeti kot subjektiven rezultat razpoloženja premagancev, da najdejo uteho v tem, da skušajo druge prepričati, kako so zmagovalci prišli do svojih mandatov s pomočjo generalov, erožnikov itd. Tisti, ki so prišli do mandatov, molče.

Govornik napada nato Štefana Radića in omenja, da je bil neki Ante Svetenić, ki je bil pred nekaj časom aretiran, ker je opravljal volunske posle, čuvar Radićeve skrinjice. Radić ga je večkrat posečal.

Dotikajoč se slučaja Miloša Vukičevića je naštel 10 poslancev, ki niso bili dosti stari, pa so bili njih mandati vendarle verificirani.

Kobasica se je baval tudi z govorom Nastasa Petrovića in je dejal, da naj gre do stari ljudje v muzej. Nastas Petrović je bil že leta 1925 izključen iz radikalnega kluba, ker je o priliki verifikacije mandatov stranko izdal.

Na to je v osebno pojasnilo odgovoril Nastas Petrović in je opisoval svojo vlo-

ti in vseeno jim je, naj je kdo zagrešil še tako težke stvari in povzročil še tako težke polome. Kaj mora priti iz te lahkomiselne brezskrbnosti, ni težko uganiti, ker vse se na svetu plačuje.

Gremo nazaj v stare čase, a sprejemamo le slabe stvari. Na vse dobre stvari stare dobe pa smo pozabili in tako postaja površnost in negativizem edina označba naše dobe. Kam to vodi?

go leta 1925. Takrat je takoj rekel Pašiću, da pri verifikaciji mandatov on ne more glasovati proti radićevcem. Kar je rekel, to je tudi storil. In storil je to zato, ker je vedel, da se je zahtevalo razveljavljanje radićevskih mandatov samo zato, da se hrvatskim poslancem, ki so hoteli iti v parlament in sodelovati, zapro vrata parlamenta in se poslanci zapode domov. Temu ukazu se Petrović nikakor ni mogel pokoriti.

Besedo je nato povzel predsednik vlade Veja Vukičević. Začel je z opisovanjem, kako je prišlo do sedanje vlade. Ta vlada je nastala, kakor vsaka druga. Če so druge vlade bile parlamentarne, potem je tudi ta. V podrobnosti se noče spuščati, saj se ve, kako vlade nastanejo.

Ko je od nasprotnikov ponehal očitke glede postanka vlade, so si začeli izmišljati nekaj novega. Začeli so govoriti o četrti stranki, ki je ne potrebujemo, ker je radikalna stranka zadosti velika. To so pokazale tudi zadnje volitve, pri katerih je radikalna stranka dobila preko pol milijona glasov. O četrti stranki so začeli govoriti tisti, ki niso vedeli, kako je bila nekoč taka stranka ustvarjena.

Tu zakliče Nastas Petrović: Na isti način, kakor jo vi sedaj usvajate.

Vukičević: Nastas Petrović ve vse, to mu priznavamo. Nastasa Petrovića jaz dobro poznam in tudi on mene.

Začelo se je nato spraševati, ali je ta vlada delovna ali volilna. To se je pretresalo toliko časa, dokler skupščina ni bila razpuščena. Med volitvami se je vodila ostra borba. Govorilo se je o zlorabah in o nasilju. Danes pa je bilo treba tu predložiti to strašno gradivo. Kaj pa se je zgodilo? Teh nekoliko slučajev, ki so jih navedli, v tako obširni državi ne pomeni nič. Skrb vlade je šla za tem, da se zagotovo svobodne volitve in da prepreči nasilje od zgoraj in od spodaj. Neopravičeni so očitki, da bi predsednike volilnih odborov poslavljali veliki župani. Predsednik je določil državni odbor, ki nikakor ni bil naklonjen sedanji vladi. Nekaj zlorab mora biti, ker ljudje niso angelji. Treba pa se je truditi, da se zlorabe omeje na najmanjšo mero. In mi smo se polrudili, da to storimo. Ko so bile razpisane volitve, sem izdal javen razpis v tem oziru. Drugačnih razpisov tudi nisem mogel izdajati.

Nekateri poslanci so aludirali tudi na nekako diktaturo. Nekdo je dejal, da je treba za diktaturo poguma in da mi nimamo tega poguma. Toda na kaj takega ni nihče mislil. — Ves čas volitev sta se primerila le kaka dva slučaja ali trije, da so bili volilni shodi prepovedani, to pa zaradi incidentov.

Med volitvami se je govorilo, da jaz 11. septembra ne bom več na vladi. Hvala bogu sem tam tudi še v oktobru. Videlo se je torej na koncu, kdo se je zmotil. Za večino smo bili gotovi, ker 140 radikalov in 50 demokratov da skupaj 190. Govoril sem pa javno, da radikalni lahko nekaj izgube, ne more pa se pričakovati, da demokratje ne bi pri tem nič pridobili. Tako se vse vrtilo okrog števila 190. K temu pa je prišlo še ojačenje s Slovensko ljudsko stranko. Rezultat volitev kaže torej, da vlada ima večino.

Radić: To je manjšina! Vukičević: Saj se je videlo pri glasovanju za začasnega predsednika skupščine, kdo je dobil 206 glasov.

Nekateri so mi zamerili, da prorokujem. Ravnal sem se po drugih. Prvi je začel Štefan Radić, ki je prej pravil, da bo dobil 100 poslancev, a Pribičević 40. V opoziciji so smatrali, da je radikalna

stranka v razsulu in da bodo lahko s hrbtov radikalne stranke rezali jermena, od vse stranke pa da ostane le skelet. Pa so se zmotili. V težavah je bila stranka zato, ker so to prve volitve po smrti šefla stranke. Seveda so bila nekatera neseglasja, kar pa je povsod mogoče. Bilo je to tako tudi pri Štefanu Radiću.

Vukičević je potem še opisoval, kako so samostalni demokratje samo s silo mogli priti v nekaterih krajih do toliko glasov, kolikor so jih dobili. Odgovarjal je še tudi na neke očitke zemljoradnikov in jim očital hujskanje pri volitvah. — Slednjič je Vukičević protestiral tudi proti nekaterim izjavam Radića glede volitev v Dalmaciji.

Govorili so še Nastas Petrović, socialist Petijan in Svetozar Pribičević.

Ob 8. je bila seja prekinjena in se je ob 9.15 nadaljevala. Govorili so še Altiparmaković, Pavle Radić, Miloškiović, potem Dušan Ivančić. Nato se je prešlo na glasovanje ter je bilo z večino glasov sprejeto poročilo verifikacijskega odbora. Verificiranih je bilo 312 mandatov.

MINISTER LUPU OBDOJEN NA 40 DNI ZAPORA.

Bukarešta, 19. oktobra. Deželno sodišče v Kišinjevu je ministra dela Lupua zaradi javnega nasilja, ki ga je zakrivil pri zadnjih volitvah v tem, da je napal nekega orožnika, obsodilo na 40 dni zapor. Ko je Brătianu za to izvedel, je rekel: Ne bo nam preostalo drugega, kakor da bomo seje vlade imeli v zaporu!

KRATKA SEJA VLADE.

Beograd, 19. oktobra. Včeraj je bila kratka seja ministrskega sveta, ki se je bavila samo s tehničnimi vprašanji. Na seji so bili storjeni tudi sklepi o bodočem delu narodne skupščine, kakor je bilo to že objavljeno.

AMERISKI DIPLOMAT NAPOVEDUJE VOJNO MED JUGOSLAVIJO IN BOLGARSKO TER ANGLIJO IN RUSIJO.

Pariz, 19. oktobra. Iz Newyorka javljajo, da je bivši ameriški poslanik v Berlinu Gerard prepoštoval Evropo in je po povratku v Ameriki podal o Evropi naslednje značilne izjave: Odnosaji med evropskimi državami so nevzdržni. Položaj je zelo temen. Neizbežna je vojna med Bolgarijo in Jugoslavijo ter med Veliko Britanijo in Rusijo. Gerardov mnenju bo prva napadla Veliko Britanijo Sovjetska Rusija, in sicer najbrž v Afganistanu. Gerard dalje prorokuje, da bo v prav kratkem času prišel na nemški prestol najstarejši sin bivšega nemškega prestolonaslednika.

DVE ZMAGI VIDMARJA.

London, 19. oktobra. Sinoči so se dovršile nekončane partije 5. in 6. kola na mednarodnem šahovskem turnirju z naslednjim rezultatom: Thomas je premagal Colle, Vidmar Fairhursta, Marshall Niemcovića, Réti Buergerja, Tartakower Bogoljubova in Yates Wintra. V 6. kolu je premagal Niemcovića Buergerja, Fairhurst Réti in Tidmar Yatesa. Glede na to je stanje sledeče: Tartakowen 4½, Vidmar, Marshall, Niemcović in Réti po 4, Bogoljubov, Colle in Winter po 3, Buerger, Fairhurst in Yates po 1½, Thomas 1.

ZOPET REMIS MED CAPABLANCO IN ALJEHINOM.

Buenos Aires, 19. oktobra. 16. partija Aljehin-Capablanca se je po 24. potezi končala remis. Stanje: Aljehin 3, Capablanca 2, remis 11.

Vrhovni svet je spregovoril . . .

Včasih so se norčevali iz tistih uradnikov, ki so radi prenašali slabe plače, ker so dobili lepe naslove. Danes pa bodo menda njih mesto zavzele esdeasarske obrtniki, ker tudi pri njih se opaža blezen za svetlimi, a tembolj praznimi naslovi.

Tako se v zadnjem času s velikim pom-pom govori o nekem obrtniškem Vrhovnem svetu. Kakšna potreba je rodila ta Vrhovni svet, ne vemo, tudi ne vemo, koga naj zastopa, ker je znana stvar, da velik del — vse kaže, da celo večina obrtnikov — o njem noče nič slišati.

Pa naj bo že, kakor hoče, danes Vrhovni svet obstaja in pri pogajanjih za kompromisne zbornične volitve je nastopil tudi Vrhovni svet. A ne samo nastopil, temveč tudi spregovoril svojo veliko besedo. Zal pa ne bo žel ž njo nobene slave, ker je bila njegova beseda mestoma zelo skregana z resnico.

Po zaslugi esdeasarskega tiska je bila namreč velika izjava Vrhovn. sveta tudi objavljena in tako je mogla vsa javnost videti, kako silno pomeni so pri nas besede. Na vse te cene besede seveda ne bomo reagirali, le par najbolj velikih neresnic bi pribili.

Od vseh neresnic pa je najbolj klasična ta, ko pravi Vrhovni svet, da mu nadstrankarstvo njegovih organizacij ne dopušča razgovorov s kakršnokoli politično organizacijo.

Gospodje, če je v tej izjavi vsaj malce resnice, potem pa povejte, v čem vam imenu ta vendar vodila pogajanja g. Adolf Ribnikar in

dr. Rape? In prvi je poslevoedeči podpredsednik SDS, drugi pa tajnik SDS. Vi pa pravite, da nimate nobene Zveze s kakšno politično stranko.

Vrhovni svet pravi nadalje, da je škandal, da je volivna komisija odklonila reklamacijo g. Zadravca. Pa ni tako, ampak škandal bi bil, če je ne bi odklonila, ker glasom uradne izjave g. Zadravca ne izvršuje nobenega obrta.

Absolutno ni res, da je volivni red v Zbornico delo g. Jelačina. Delo g. Jelačina in g. dr. Krajača je bil le prejšnji volivni red, dočim si je sedanega povzročilo ono obrtništvo, ki misli, da je njegova prva naloga, da nastopa proti vladajoči slovenski stranki. Če je novi volivni red dober ali ne, o tem ne bomo tu razpravljali, toda tudi gospodje od Vrhovnega sveta bodo morda razumeli, da kdor se spušča v boj, mora biti tudi pripravljen, na posledice boja. Če mislijo nekateri obrtniki in trgovci, da je boj proti SLS, ki je večinska stranka slovenskega naroda, njih glavni namen, potem naj se ne čudijo, če bi uporabila SLS proti njim tudi svojo politično moč. Ali bi mar SDS postopala drugače?

Vrhovni svet je torej izpregovoril in dokazal svojo eksistenco. Dvomimo pa, če je po tej svoji izjavi pridobil na veljavi, ker je v Sloveniji vendarle še tako, da pridobiva na veljavi le tisti, ki govori resnico. Nato pa je Vrhovni svet pozabil in zato naj nam opo-usti, da smo ga na resnico spomnili.

„Jutrove“ krvave storije o volivni komisiji zbornice.

Dan na dan objavlja »Jutro« krvave storije o dela volivne komisije za zbornične volitve in brumne esdeasarske ovčice se morajo kar križati, ko čitajo, kako silno so preganjani ti veliki mučeniki od SDS. In priznati moramo, da je res velika krivica, če ne more več delati besedolomna SDS vse po svoji volji.

Pa poglejmo, kako izgledajo te krvave storije v resnici.

Vsa čast g. Zadravcu, toda tudi on bo moral priznati, da ga volivna komisija ne more vpisati v obrtniški odsek, če pa pravi uradni sporočilo fin. oblasti, da ne izvršuje obrta. Za volivno komisijo so merodajna samo volivna določila in ta pravijo, da ne more biti kandidat v obrtnem odseku, kdor ne izvršuje že leto dni obrta.

Ravno tako je stvar s g. Petovarjem. Tudi njemu vse spoštovanje in priznanje. Toda uradno sporočilo pošte prave, da je g. Pe-

tovar poštar in da ne more voliti v Zbornico. Menda ne bo trdilo »Jutro«, da je volivna komisija kriva, če ima g. Petovar v zakupu pošto v Ivanjkovcih?

Ravno toliko so vredni vsi drugi očitki »Jutra« volivni komisiji in upamo, da bo volivna komisija tudi sama pojasnila »Jutru«, kako je stvar in da bodo potem celo brumni bralci »Jutra« spoznali, da se »Jutro« s svojimi krvavimi storijami samo blamira.

Sicer pa pripominjamo, da je predsednik sodnik in da so bili dosedaj sklenjeni vsi sklepi volivne komisije soglasno. Očitki »Jutra« torej ne drže v nobenem pogledu.

Odkritostno pa svetujemo »Jutru«, če že tako ljubi krvave storije, da popiše lepo in zanimivo krvavo storijo o propadu Agro-Merkurja in vseh drugih bank, kajti o teh stvareh se pa res da napisati prav lepa storija.

* Zakaj pa »Jutro« o tej ne piše?

Politične vesti.

— Včerajšnja dopoldanska seja skušene se je pričela točno ob 9. dopoldne. Za sejo je vladala precejšnje zanimanje. Poslanci in ministri so se seje udeležili skoraj polnoštevilno. Najprej je bil prečitani zapisnik zadnje seje, nato pa dogovor šefov parlamentarnih klubov, kako se bo vodila verifikacijska debata. Posl. Wilder je nato predlagal, da naj se razveljavi tudi mandat radikalna Parežarova, ker še ni 30 let star. Nato je St. Radić predlagal, da se razveljavi cela vrsta radikalnih mandatov, med drugimi vsi mandati z liste Velje Vukičevića v banja-luškem in skopljanskem okraju. V vseh teh okrajih naj se nemudoma razpiše nove volitve. Oba predloga sta bila izročena verifikacijskemu odboru, da o njih poroča. To se pravi, da sta bila vržena v koš, ker je izključeno, da bi verifikacijski odbor o obeh do danes sklepal. Nato so bila prečitana razna poročila. Posl. Milašinović je prečital predloge večine, posl. Hodžar oddvojena mišljenja radikalov in klerikalcev, posl. Demetrovič pa poročilo manjšine. Nato je bila odprta debata. Kot prvi je nastopil Nastas Petrović in se pošteno revanširal za izključitev iz radikalnega kluba. Napadal je silno ostro vladu in trdil, da se še nikdar niso vršile tako nasilne volitve, ko pod vladu Vukičevića. Opozicija je seveda z naslodo poslušala njegov govor in mu aplavdirala, dočim je povzročil Petrovićev govor med radikali vihar ogorčenja. — Za Petrovićem je začel govoriti St. Radić. Po njegovem govoru je bila seja prekinjena.

FAŠISTOVSKA MILICA.

Naslednje podatke navajamo iz pariške revije »Le Monde Slave«, ki jih je dobila iz prvega vira in jih je smatrala za tako važne, da jih je priobčila. Ker niso za nas nič manj važni kot za Francoze, jih priobčujemo v celoti.

I. Delovanje, navačenje in število.

Delovanje. — »Milizia volontaria per la sicurezza nazionale« je bila uradno ustanovljena 1. februarja 1923 in je nadomestila razne oborožene skupine, modre in druge srojnike in zloglasne fašistovske »akcijske grupe« kojih od vlade ukazana razpustitev je povzročila krvave spore z rednimi vojaškimi silami in novo ustanovljeno milico.

Delovanje milice je raznovrstno. Splošno sodeluje pri službi, katero sta poprej izključno vršili vojska in policija: redarska služba, stražna služba, častne straže . . . Zadnje naloge, ki so jih dali milici in ki tvorijo pravzaprav danes največji del njenega delovanja, pa so: vojaška pripravljalska vzgoja in ustvarjanje takozvanih mladinskih formacij: balilla, avantguardie; nadziranje mej in so-vražnikov režima, izgnanih na otoke; politično poizvedovanje, ki ga vrši poseben odsek pri poveljstvu vsake legije; cestna policija itd.

Navačenje. — Oficirje in miličnike so navačili in jih še sedaj iz vseh krogov. Vse proपालice, od vrha do tal socialne lestve, so našle v milici izborna pribežališča. Pri se-stavi prvih čet so pristopili mnogi prejšnjih komunistov brez pravega stanu. V tako discipliniranem kadru niso v stanu škodovati.

Kljub številnemu čiščenju in razpuščenju jih je še mnogo ostalo v vrstah milice. Oficirji so večinoma služili v armadi med vojno, bodisi kot častniki, bodisi kot podčastniki. Starost članov milice se giblje med 18 in 50 leti, a v kratkem bodo miličniki, stari nad 40 let pridelnji službi, ki se upostavi z ozirom na »bodočo« vojno: protizrakoplovna in obalna obramba. Vodstvo te službe so ravnokar poverili generalu Nobilu.*

Število. — Po uradnih objavah je miličnikov do 300.000. To število se pa spreminja. Po zaupnih podatkih jih je bilo koncem aprila 295.000 mož, vstevši kadre in stranske službe. Število 300.000 mož se mora torej smatrati kot točno. Uradne izjave, da je samo majhen del teh poklican, ne drže. Po sigurnih poročilih in znatne razlike med vpisanimi in uvrščenimi miličniki. Skoraj vsi vpisani so uvrščeni, izjemši oni, ki so jih z posebnih vzrokov pustili svobodne, da vrše nadalje svoj civilni poklic: uradnike, inženjerje, odvetnike itd. Te, ki niso v kadru, lahko imenujemo »častne članke«, kajti splošno vrše kako funkcijo v fašistovski stranki in v službi mobilizacije njih legije nastopajo v kadru in le redko med miličniki. Nasprotno pa je istina, da vsi kadrski miličniki

* Nobile je »vodil« Amundsenovo ekspedicijo z zrakoplovom Norge na severni tečaj (spomladi 1926) in se je pri tej priliki zelo žalostno proslavil, o čemur je ponovno pisalo časopisje vse Evrope. Mussolini ga je za njegove »zasluge« na tem poletu imenoval generalom. — Op. prevajalca.

je zemlje. Ti me vendar poznate. Poznaš tudi moje nazore o balkanski politiki in verjel mi boš, če ti rečem, da mi nikdar ne bomo dovolili, da se Italijani utrde v Albaniji. Naj sedaj delajo! Dobro je to! Naredili nam bodo ceste in naredili nam bodo železnice. To pa more samo nam in vam koristiti. Naravnih zvez, ki obstoje med nami in vami, ne morejo Italijani uničiti, pa naj bi imeli tudi še deset let Ahmeda za sebe. Ko mi spoznamo, da nam njihovo gostovanje v Albaniji ni več potrebno, da postaja za nas škodljivo, jih bomo nagnali, in sicer ravno tako, kakor pred šestimi leti iz Valone. Ko je nato Miosavljević vprašal Cena bega, če misli, da Italijani ne vedo, kaj jih čaka v Albaniji in da vendar niso tako naivni, da se ne bi pravočasno zagurali, je dejal Cena beg: Vem da to vedo. In zato se skušajo zagurali. Toda vse to jim ne bo pomagalo. Albance ne bodo nikdar preslepili in oni bodo ostali dobri patrioti in čuvali svojo zemljo. Rečem pa Ti še to-le: Vem, da moram iz Beograda po italijanski želji. Rim je to zahteval Sumijo me, da sem Vaš človek. Toda ti veš, da sem jaz v prvi vrsti dober Albanc, kateremu so interesi njegove zemlje važnejši od vseh drugih. Če se interesi moje in tvoje dežele bolj strinjajo, ko interesi Albanije in Italije, ni treba, da to Rim meni zameri. Mi smo Balkanci in kol taki bomo vedno preje skupaj, ko pa eden proti drugemu.*

— Mussolini o notranjem položaju v Italiji. Na seji ministrskega sveta je poročal Mussolini o notranjem položaju Italije. Dejal je, da je položaj tak, da ne daje v nobenem oziru vzroka za pritožbe. Usmrtitev Sacca in Vanzettija ni povzročila v Italiji nobenih nemirov in tudi atentat na fašistovske voditelje v Ravenni ni imel za posledico nobenih persekucij. Umor italijanskega konzula v Parizu ni povzročil nobenih neumestnih demonstracij proti Franciji. Mussolini je nato omenil, da je bilo rešeno brez trenja najemniško vprašanje in zakupa zemlje. Poskrbljeno je, da brezposelnost ne bo več narasla. Letošnja proslava obletnice fašistovskega režima bo zlasti slovesna. Dapa ne bo izgubljen delovni dan, se vrši proslava v nedeljo, dne 30. oktobra. Iz istega vzroka bo tudi proslava zmage v nedeljo, dne 6. novembra. Po teh proslavah bodo letos vse druge proslave prepovedane. Nato je poročal finančni minister. Vlada bo nadaljevala s svojo denarno politiko. Trgovci z živili bodo strogo kaznovani, če ne bodo prilagodili svoje cene tečaju lire. Trem razredom nižjih uradnikov bo draginjska doklada črtana. Tu-di drugim uradnikom in upokojencem bodo plače znižane. Na ta način bo zmanjšan državni proračun za 200 milijonov, ki se bo uporabil za črne srajce kar je pozabil povedati fin. minister. — V resnici, nobenega vzroka ni za pritožbe proti položaju v Italiji.

— Po čehoslovških občinskih volitvah. Kakor pri nas, tako so tudi na Čehoslovškem z izidom volitev vse stranke zadovoljne. Pri nekaterih je seveda to nezadovoljstvo le narejeno. V splošnem je mogoče reči: napredovali so socialisti vseh vrst, toda najbolj češki soc. demokrati. Komunisti so sicer tudi napredovali, toda primeroma najmanj, v nekaterih krajih pa tudi že nazadovani, tako celo v svoji glavni trdnjavi, v Kladnem. Narodni socialisti so napredovali, vendar ne v preveliki meri, ker jim je Stribny mnogo škodoval. Agrarci so v glavnem povsodi ohranili svoj položaj, le na Slovaškem so znatno napredovali. Češki klerikalci so napredovali, nemški pa nazadovani. Od vseh pa so najbolj nazadovani Kramarovi narodni demokrati. Mnogo so jim škodovali fašisti, ki so jim vzeli samo v Pragi 10.000 glasov. Demokrati so vsled tega na fašiste tako jezni, da so odpovedali tisk njihovega lista. Narodna stranka dela je enako silno oslabil demokratke, ki so sedaj v Pragi 3. stranka, dočim so bili preje prva. — V Pragi bo izvoljen za župana zopet dr. Baxa, nar. socialist. Socialistična večina ima sedaj mesto 49, 52 mandatov. — Tudi Nemci so z izidom volitev zadovoljni. V Pragi so napredovali za 3000 glasov. Ker niso vojaki več volili, so izgubili Čehi v nekaterih nemških mestih zastopstvo v mestnem svetu. — V celoti se je slika le malo izpremenila, vendar pa je opaziti lahen preokret na levo.

niso nastanjeni po vojašnicah. To stanje pa ne bo dolgo trajalo, kajti neprestane se zdajajo nove vojašnice za milico. Popravljajo stare vojašnice ali državna poslopja, ali pa gradijo popolnoma nove vojašnice, kot v Coniju, kjer so ravnokar slovesno otvorili vojašnico tretje legije.

Število 300.000 mož vsebuje milico samo, kakor tudi tri posebne oddelke: železniškega, pristaniškega in pošto - brojavnega.

Oborčevanje milice neprestano napreduje, tako da bo nastala iz nje druga armada, ki se bo dala hitreje mobilizirati kot prva, radi prometnih sredstev, ki jih imajo mesta in občine na razpolago ali pa bodo imele v najkrajšem času. Mesta in glavna križišča bodo kmalu opremljena z nad 1000 avtomobilov, ki se jih bo v slučaju nemirov posluževala policija ali milica. Vsak teh vozov lahko prevaža najmanj 40 oboroženih in opremljenih mož. Za njih prevažanje imajo občine razen tega na razpolago številne tovorne avtomobile in avtobuse. Ni pretirano, če rečemo, da se morejo v slučaju vojne legije iz Severne Italije celokupno prepeljati na mejo, ne da bi pri tem uporabljale železnice.

Ne ve se, koliko stane točno milica državo. Iz doberga vira smo izvedeli, da stane nad dve milijardi lir na leto, izdatki so posebne oddelke so vnešeni v proračun uprave, kateri so pridelnji v službo. Miličniki, ki niso v permanentni službi, ki pa morajo biti vedno na razpolago svoji legiji, se plačujejo kot ostali: dobivajo mesečno nagrado 500 lir.

(Dalje prih.)

Volivcem v zbornico TOI!

V par dneh prejmejo vsi volivci od Zbornice TOI glasovalne listine po pošti v priporočenem pismu in preli povratnici. V zmišlu uredbe morajo biti vse listine odposlane iz Ljubljane vsaj 20. oktobra. Glasovalne listine za obrtni odsek so rdeče, za trgovski odsek pa modre barve.

Opozarjamo zlasti liste kraje, kjer selski pismonoše ne dostavljajo, naj skrbje vsi volivci, da dobe glasovalne listine pravočasno v roke. Vsak naj gre v takem kraju sam na pošto, da dvigne priporočeno pismo. Če ga poštni uradnik ne pozna, naj vzame s seboj kak dokument. Zadostujeta tudi dve priči, ki jih pozna poštni uradnik.

Glasovalne listine, ki jih prejme vsak volivec, so: glasovnica, izkaznica in dve kuverti (ovoja). Vse te listine so za obrtni odsek rdeče, za trgovski modre. Vse so tudi opremljene z uradnim žigom. Vsako izmed teh listin je treba pravilno uporabiti. Če se ena izgubi, je glas neveljaven.

Ce kdo izgubi izkaznico, more dobiti na zahtevo duplikat.

Na glasovnico naj vsakdo prilepi natisnjeno kandidatsko listo. Pazi naj, da obrtnik nalepi na rdečo glasovnico listo, katere nosilec je g. Ivan Ogrin, stavbenik in Ljubljani, trgovec pa, da nalepi listo, katere nosilec je g. Ivan Jelačin, trgovec v Ljubljani.

Glasovati je dopustno samo za kandidatsko listo, ki je potrjena. Glasovnica, na kateri je napisano še kaj drugega nego potrjena kandidatska lista, je neveljavna. Imena, zapisana na glasovnici, ali na natisnjeni kandidatski listi, ki je prilepljena na glasovnico, se morajo popolnoma ujemati z eno izmed potrjenih list. Drugače glas ne velja. Glasovnica, na kateri je nalepljenih več kandidatskih list, izgubi veljavnost.

Ko je na glasovnico prilepljena kandidatska lista, dene volivec tako izpolnjeno glasovnico v malo kuverto, ki ma napis: »V to kuverto se sme vložiti samo glasovnica. Če se vloži še kaka druga listina, ali več glasovnic, so vse glasovnice neveljavne.« Malo kuverto volivec nato zapre in dene zaprto v večjo kuverto, z napisom: »Volivni odbor Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.« V večjo kuverto je treba dati tudi izkaznico. Samo izkaznica in zaprta mala kuverta smeta biti v večji kuverti. Ko se večja kuverta zapre, se jo odda na pošto priporočeno. Vse te pošiljke so oproščene poštne takse.

Poudarjamo, da so vse glasovalne listine uradne. Tudi kuverte. Zato se sme vse glasovnice in izkaznice poslati le v teh uradnih kuvertah. Če se volivno pismo ne pošlje v uradni kuverti, glas ne velja. Glas tudi ne velja, če bi bilo v enem pismu več izkaznic. Če je v enem pismu več glasovnic, so vse neveljavne. Glas tudi ni veljaven, če ni pismu priložena volivna izkaznica.

Kdaj je treba odposlati glasovnice volivnemu odboru? Zadnji dan volitev je sicer 30. oktobra. Toda ta dan mora volivna komisija do štiri popoldne imeti že vse v rokah. Kar pride kasneje, je zamujeno in neveljavno. Vsaj 28. oktobra naj bo vse na pošti!

Zbirajte glasovnice! Prijatelje prosimo, da stopijo do vseh volivcev in poberejo glasovnice, da ne gre nobena v izgubo. Če kdo ne ve, kako bi izpolnil vse glasovalne listine, naj to stori kak naš somišljenik, ki odda vse zanj na pošto. Vsak pa naj bo pazljiv, komu da kaj iz rok. Kdor zbira, naj gleda, da dobi v roke vse štiri uradne listine: glasovnico, izkaznico in obe kuverti.

Za vsak glas gre. Zato pazite na esdeasarske! Pazite na pismonoše, kjer so ti znani agitatorji samostojne demokratske stranke. V takih krajih je treba posebne pazljivosti! Vsak slučaj uradne zlorabe morate takoj sporočiti.

Opozarjamo tudi na to, da imajo volivno pravico tudi člani načelstva zadrug. Naj vsakdo pazi tudi na to, da bodo tudi ti glasovi pravilno oddani.

Zlasti opozarjamo pristaše od SKS, da je na listi gospoda Jelačina tudi njihov zastopnik g. Spanček in da naj zato ne nasedejo »Kmetskemu listu«, ki se je čez noč zaljubil v gospoda Zerjavo.

Kratke vesti.

Število brezposelnih se je na Dunaju znizalo zopet za 5120 in je za 14.734 manjše kot lani v istem času.

Uraden list fašistov napoveduje svoj skorajšen odgovor na izvajanja Vatikanskega glasila o obnovitvi papežev države.

Moskva podpira akcijo makedonskega komiteja? »United Press« poroča, da so po angleških vesteh, grške oblasti odkrile neko tajno zaroto, v kateri so udeleženi člani bolgarskega makedonskega komiteja in III. internacionale. Bolgarski komiteji so dobili instrukcije iz Moskve, da pojačajo svojo revolucionarno delavnost v Jugoslaviji in Grčiji.

ZENSKI POKRET

Organ Aliance ženskih pokreta u kraljevini SHS objavlja v svoji zadnji številki obsežen pregled o zadnjih shodih za žensko volivno pravico. Poročila dokazujejo, da so bili shodi skoraj v vseh mestih uspešni. Iz ostale vsebine »Ženskega pokreta« navajamo: Školsko vaspitanje ženske mladine. Zlasti pravo glasa: od Vojislave Janković, Lujnija Perroli piše o javni delavki, Rozmanova pa o ženski volivni pravici. V Beležkah je podan pregled ženskega gibanja in dela žen v Jugoslaviji in v tujini. — »Ženski pokret« urejuleja Alojzija Stebi in Darinka Stojanović ter se narača v Beogradu, knez Mihajlova 46. I. Letno velja 48 Din.

IZ TAJNISTVA MESTNEGA ODBORA NARODNE RADIKALNE STRANKE.

V petek, dne 21. oktobra bo seja Mestnega odbora v tajniških prostorih ob 20. uri.

Zadeva važna — prosimo točne udeležbe. Narodno radikalni pozdravi!

Tajništvo NRS.

Sport.

Tunney namerava postati diplomat ali finančnik. Boks ni bil nikdar Tunneyev poklic in če se je temu posvetil, je storil to samo vsled tega, ker je bil prisiljen. Tako je Tunney izjavil v nekem intervjuu ameriškim novinarjem: »Bokser hočem ostati do 35. leta in zapustiti ring, predno bom premagan. Ko bom imel toliko denarja, da si izberem primeren poklic, si bom izbral poklic, kjer bom služil denar za izvršitev kakšnega konstruktivnega dela.« Ko so ga novinarji prosili, da precizira svoje namere, je Tunney mečal. Odgovoril pa jim je njegov prijatelj, neki vseučilišni dijak, ki je izjavil: »Mislim, da bo Tunney velikega veleposlanika ali pa velikega finančnika. Ima vse sposobnosti, da doseže svoj cilj.« Ne odrekamo sicer Tunneyu duševnih zmognosti, vsaj za dobrega finančnika ne, dvomimo pa, da je ravno boks-sport isto sredstvo, ki vzgaja dobre diplomate.

Prvi polet iz Afrike v Južno Ameriko brez vmesnega pristanka. Francoski letalski poročnik Coste in njegov spremljevalec Brix, ki sta se dvignila 14. t. m. v St. Louisu v Senegalu, sta pristala v Port Natalu v Braziliji. Startala sta ob 6.35 zjutraj in priletela v Natal 15. t. m. ob 1.40 ponoči. Posrečeni transoceanski polet je izzval v Franciji veliko navdušenja, posebno po zadnjih neuspehih francoske aviatike. Start sam je zelo ovirala velika vročina, ki je prisilila oba pilota, da sta se kolikor mogoče visoko dvignila v zrak. Polet čez ocean je trajal 18 ur 30 min. Je to prvi direktni polet iz Afrike v Južno Ameriko od vzhoda proti zahodu. Proga, ki sta jo preletela, znaša 3200 km in je za okroglo 500 km daljša kot proga San Francisco-Honolulu. Na letalskem prostoru v Natalu je pričakovala velika množica ljudi drzna letalca. Radiostacija, ki se je bila na poti iz Pariza v St. Louis pokvarila, so v St. Louisu popravili, tako da je na zadnjem delu proge brezhibno funkcionirala.

Iz mednarodnega ringa. Paolino in Scotti se bodela borila 4. novembra v New Yorku v boksmatchu na 15 rund. Paolino se na to vrne v Evropo, kjer ga nameravajo postaviti nasproti nemškemu prvaku Dienerju ali pa italijanskemu prvaku Bertazzolu, ki je pred kratkim premagal svojega rojaka Erminio Spallo. Boj Paolino-Bertazzolo nameravajo prirediti kot tekmo za evropsko prvenstvo v teški kategoriji. — Novega Carpentiera so menda našli Francozi v osebi bokserja srednje teže Kida Mitrama, ki izjavlja da hoče nastopiti proti vsakemu prvaku svoje teže

in je tudi že pozval Harry Milligana. Mitram se je boril dosedaj 27 krat in vselej zmagal. Amerikansko prvenstvo na 10 milj (10.090 metrov). Da ameriški tekači na dolge proge niso ravno najboljši, je dokazala tekma za amerikansko prvenstvo v teku na 10 milj. Finex Ritola, ki je branil prvenstveni naslov, se je otresel svojih tekmecev že po 3. milj in je zmagal po svoji volji v času 53.56 minut. Drugi je bil Anglež Ward in tretji nek zamorec, ki ga prvotno niti niso pustili k startu. Šele nato so prišli polnokrvni Amerikanci!

Nov danski svetovni rekord v metu kopja je postavila Amerikanka miss Jenkins v Eureka (Kalifornija) z 38.6 m. Dosedanji rekord je držala Nemka Harguss-Lübeck s 37.575 m.

Gospodarstvo.

VAZNO ZA ZADRUGE.

Upravno sodišče je z razsodbo z dne 31. marca 1927 F 82/26-10 razsodilo na tožbo neke zadruga zoper deleg. min. financ v Ljubljani, da je besedilo člena 262 fin. zakona za 1922/23, da se čl. 95, 96 in 98 srbskega zakona o poljedelskih in obrtnih združenjih razširjajo na vso kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev ter veljajo za vse one zveze najmanj 20 zadrug in njih zadruga, ako določena zveza in njene zadruga po svojih statutih ne delé članom za združne deleže dividend, niti ne dajo članom svojih upravnih in nadzorstvenih odborov tantijem in vrhu tega, ako se njih rezervni zakladi nikakor in nikoli ne smejo deliti med člane, tako razlagati, da pod besedami »vse zadruga« ni razumeti, samo poljedelskih in obrtnih zadrug, ampak vobče vse zadruga, ki so ustanovljene v smislu določenega pokrajinskega združnega zakona, in ki odgovarjajo nadaljnjim pogojem tega člena ne glede na njih značaj. C. 96 srbskega združnega zakona o zemljoradniškim in zanaškim združenjem z dne 3. decembra 1898 ustanavlja namreč za te zadruga davčno priložnost.

To razsodbo je potrdil na pritožbo finančnega oblastva državni svet v svojem II. oddeljenju z rešenjem z dne 29. septembra 1927, štev. 17.562.

× Elektrotehnični material. Belgijsko industrijsko podjetje za elektrotehnični material in stroje se zanima za tukajšnji trg. In-

teresenti dobe pisemne informacije od belgijskega konzula v Ljubljani.

× Eksport jabolk. Urad Ljubljanskega veleposlana je v zvezi z odjemalci jabolk in hrusk v inozemstvu. V poštev pridejo vagoni pošiljke namiznega in običajnega sadja boljših vrst. Informacije daje pisмено in ustmeno urad veleposlana v Ljubljani.

BORZE.

dne 18. oktobra 1927.

Devize in valute.

Ljubljana. Berlin 13.545—13.575 (13.56). Curih 1094—1097 (1095.5). Dunaj 8—8.03 (8.015). London 0—276.65, New York 56.65 do 56.85 (56.75). Praga 0—168.40, Trst 309.875 do 31.875 (310.875).

Curih. Beograd 9.135, Berlin 123.833, London 25.2475, New York 5.18, Pariz 20.35, Milan 28.34, Praga 15.365, Budimpešta 90.65, Bukarešta 3.24, Dunaj 73.5.

Efekti.

Ljubljana. Celjska posojilnica 164—0, Ljubljanska kreditna banka 135—0, Prastedična 850—0, Kredilni zavod za trgovino in industrijo 160—0, Strojne tovarne in livarne 0—70, Vevče 133—0, Ruše 290—300, Stavbna 56—0, Sešir 104—0.

Blagovna tržišča.

Ljubljanska blagovna borza. Les: Tendence nespremenjena. Zaključena sta bila 2 vagona suhih bukavih drv, 4. vagon nakladalna postaja po 19. Povpraševanje za trame, po notni kupca, 4. vagon nakladalna postaja po 240 in za deske, smreka, jelka, 20 mm, III, 4. vagon nakladalna postaja po 340. — Deželni pridelki: Tendence za žito mirna.

RESNICNE SANJE.

Nedavno se je vršila pred civilnim sodiščem v Londonu razprava za ločitev zakona. Ločitev zakona je sicer vsakdanja stvar, a ta primer prekaša po svoji originalnosti vse druge slučaje.

Pred tedni se je vrnil inženjer, gospod Damany, kot običajno iz svoje pisarne domov. V jedilnici je našel ženinovo pismo, ki mu sporoča, da je odšla k prijateljici na pomenek ter da ne ve, kdaj se povrne. Gospod Damany se je po večerji zleknil na otomani ter trdno zaspal. Po kratkem spanju je prišel sanjati. Sanjalo se mu je, da je padel v prepad ter se znašel na tleh poleg otomane. Ko je zrl okoli sebe, je v svoje začudenje uzrl na otomani človeka, ki mu je bil popolnoma

podoben. Speči dvojnik gospoda Damany-a je držal v roki smodko, ki jo je zapalil, predno je legel. Gospod Damany se je svojočasno intenzivno bavil z okultizmom. Domneval je, da je to nekaka odcepitev astralnega telesa od fizičnega. Izbralbi je hotel priliko ter si sugeriral željo, ki naj pove, kje se žena trenutno mudi. V tistem hipu je zagledal pred seboj velikansko sobano, opremljeno s stariškimi pohištvi, in pa svojo ženo v obijemu neznane moškega. Ko je ta vizija izginila, je zagledal inženjer svojo delovno sobo ter sebe sedečega s smodko v roki.

Prebudivši se iz sna, je občutil gospod Damany močan glavobol ter silno utrujenost. Kljub temu pa se inženjer ni razburjal. Polagoma je pozabil ta nenavaden dogodek. — Prez posledice pa doživljal ni ostal: gospod Damany je vidno pešal in prišel bolehal na želodec. Zeno je moževa bolezen vznemirjala in večkrat je vprašala po vzrokih pešanja in želodčne bolezni. Izprva Damany ni hotel povedati, kaj je doživel. Ker pa žena le ni odnehala z izpraševanjem, je povedal, kaj je videl oni večer, ko se je ona mudila pri prijateljici. Tolažil jo je tudi, da ji ne predbaciva zakonolomstva. Osumljena žena pa se ni zadovoljila z moževimi zatrjevanji; karala ga je in dolžila, da je skrajno ljubosumen. Zahtevala je tudi ironično, da ji popiše opravo tiste sobe, ki jo je videl v svoji belni domišljiji. Gospod Damany je nato popisal pohištvo ter pristavil, da je bila v sobi tudi slika, ki je predstavljala bitko pri Trafalgar-u. V tem trenutku je gospejino obvladanje popustilo; s silnim krikom je zapustila sobo. Naslednji dan je zbežala od moža. To obnašanje žene je napolnilo gospoda Damany-a, da je vložil tožbo za ločitev zakona. Istočasno je dal privatnemu detektivu nalogo, da zasleduje in nadzoruje ubego ženo. Po preteku par dni je izsledil detektiv bivališče gospe Damany. Ložirala je v nekem hotelu v Ventnor-u na otoku Wight. Uspeh iskanja je civilni policist takoj javil seprogu ubegle žene. Gospod Damany se je takoj odpeljal s parnikom na imenovan otok. Med vožnjo je med sopotniki spoznal galana svoje žene, ki ga je v snu videl oni usodepolni večer. In tako je bila vez ustvarjena. Gospod Damany pa je posedal toliko samobvladanja, da se ni izdal, temveč, da je počakal na ugodnejše trenutke, ki so se mu kmalu nudili. Nekaj časa nato je bil namreč sam priča sestanku svoje žene z galanom, ki ga je videl na parniku. Oborožen s tem dokazom je nastopil proti prešustnici ter vložil tožbo za ločitev zakona.

Uja Erenburg:

62

Ljubezen Jeanne-e Ney.

(Iz ruščine prevedel Š. L.)

Nato se je minuto še kolebal in ni več dostavil, ne imena ne naslova, ampak se prijel popolnoma drugega dela. Nekje med svojo staro kramo je našel staro prav raztrgano listnico, ki jo je bil vzel seboj še iz Rusije, jo podrobno in natančno ogledal, nato vlaklin v posamezne predale pa papirnatih frankov, pošne znamke, izrezek časopisa »Petit Parisien« z opisom senzacionalne tatvine, ki se je valjal pri peči, staro vstopnico v kinematograf, reklamni oglas neke trgovine z dišavami, nazadnje pa še fotografijo srečnega ljubimca Jeanne-e in listek v kuverti z nedopisanim naslovom. Ko je vse to napravil, je spravil listnico v notranji žep telovnika, nakar se je oblekel, pa ne v dober polusezonski svoj površnik, ampak v star iznošen ogrtač, ki ga je bil kupil v slabih časih pri nekem carigranskem starinarju in ki mu na prvi pogled ni bil prav. Pri odhodu se je prav prijateljsko poslovil od strežaja:

— Jaz odhajam v Mentono. Peljem se z nočnim vlakom in če tam ne bo hudega, se

vinem čez tri dni. Pri vas puščam svoje sivi-ri in soba ostane ta čas za menoj.

Bilo je okrog desete ure zvečer. Po vseh teh sumljivih pripravah se je zdelo, da se bo Halibjev odpravil v kakšen prav mračen kraj. Pa ni bilo tako! Šel je večerjat. To je seveda malo čudno. Še bolj čudno je pa to da ni šel večerjat v kak bar z veselimi dekleti, ampak v najdostojnejšo restavracijo »Lavonne«, ki je nasproti montparnasskemu kolodvoru. To ni bila slučajna zmoja. Halibjev se je ravno zato tja namenil, ker je bila to res družinska in čednostna restavracija. Tam si je v kotu izbral malo mizico in zadovoljno opazil in občutil mehko usnjene klubnega stola. Star strežaj mu je prinesel pod noge klopico. Halibjev se mu je zahvalil s lahkim gibom vek brez najmanjšega sodelovanja ustnic ali vratu. Orkester je igral Griegovo suito, kar je bilo Halibjevu preprijetno po raznih jazz-bandih in zamorskem žvižganju v baru »Gavernie«. Čutil je, da počiva z dušo in telesom. Zdal se le vidí, da ga je Pariz utrudil. Bil bi srečen, če bi se zdaj znašel v tistem sanatoriju. Mogoče se bo že danes in ne šele jutri, že odpravil v tiho zdravilišče, na primer v Mentono, polno sinjega morja in cvetočih mandeljev.

Mogoče... Svojih načrtov ni še nikomur povedal.

Ko je sanjavo pregledal jedilni list je naročil plitjo kotleto, špinačo in steklenico Saint - Eustache. To je bila večerja pravc-tega razsodnega, uravnoveženega, spoštovanega človeka, ki ne mara na noč obremeniti svojega želodca. Še stari strežaj je začutil spoštovanje do solidnega klijenta, ko je slišal to naročilo. Ko je pa Halibjev še vprašal, če je vino nalahko ogreto, je bilo v tem »nalahko« izraženo toliko čuta za umerjenost in harmonijo, da je strežaj spoštljivo odgovoril:

— O, da, monsieur, ravno nalahko.

Halibjev je zavžil kotleto, poprosil hrushko in celo počastil strežaja s pogovorom, ko mu je ta prinesel, dehteč, sočen sad.

— Letos je izvrstno sadje, ker je bilo pol-letje vroče.

— O, da, monsieur. Ravnotako tudi vina. Viničarji so dobro zaslužili letos.

— Kar pa ni mogoče trdití o drugih, ali ni res? Ta strašna kriza! Kako pa vi?

— Se ne morem pritoževati, gospod. Zadnji čas ni slabo, nasprotno, še prav dobro gre.

— Imate pač srečo. Drugod, v drugih strokah je pa zelo slabo. Mi naprimer... Jaz

sem ravnatelj tovarne mehkega pohištva. Mi imamo velikanske izgube. Vi pravite torej, da je hrushka izvrstna?

— O, seveda, gospod, najboljša!

Halibjev je lahko sklonil glavo v znak, da mu je pogovora dovolj. Strežaj se je s spoštovanjem umaknil. Bilo je še zgodaj: deset minut pred enajsto uro. Vlak v Mentono je odhajal najbrže pozneje, ker se Halibjevu ni prav nič mudilo. Griegu je sledil Saint - Saens, hrushki — kava in cordial - médoc. To je res čednosten liker, ki ga je pil sam pokojni Pij X.

Okrog enajste ure je Halibjev z malomarnim zgibom prsta pozval strežaja. Ko je ocenil vso udanost in vzgojenost tega starega uslužbenca, se je spustil celo do domačega ogovarjanja.

— Poslušajte, prijatelj, prinesite mi, prosim, vzni red. Jaz čukam namreč nečakinje iz Havre-a in bi rad videl, kdaj pride vlak.

— Takoj, gospod! Vam se ni treba niti vznemirjati, bom kar sam pogledal, kdaj pride nočni ekspres iz Havre-a.

— Ne, kar meni prepustite, ker ne vem, kdaj od tam odhaja. Bom itak pregledal vse vlake.

(Dalje prihodnjič)

Carlinsko posredniški in špedicijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41

Nastov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskane pa Din 1.—

Pouk ali konverzacija

v nemščini, francoščini, angleščini in italijanščini daje izobražena nemška dama. Naslove prosi na upravo »Nar. dnevnika« pod »Individualni pouk«.

»Segetan«

najboljše sredstvo za luženje semen. 1/2% raztopine zadostuje za zavarovanje proti sneti in biljnih boleznim. Dr. A. Jenčič, Maribor, Kopitarjeva ulica 6.

Stanovanje

obstoječe iz kuhinje in ene do dveh sob išče mirna stranka v bližini Križevniške cerkve ozir. Tč. žaške ceste. Cenj. ponudbe se prosi na upravo lista pod »Stanovanjec«.

STAMPILJE

pečate gravirane, sukat

SITAR & SVETEK

LJUBLJANA

St. Petra cesta 19.

Novi jezikovni tečaji:

angleščina, španščina. — Prof. dr. Pavel Brežnik. Pojasnila: sluga gimnazije Vrtača.

Premog - čebin

Wolfova 1/II. - Telef. 2066.

Dve lepi,

veliki, mahalasti palmi, primerni za okrasitev grobnice, ceno na prodaj. Naslov v upravi lista.

Širite »Narodni Dnevnik«.

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošne hranilnice št. 14.257.

reg. zadr. z neom. zav.

Brzojavke: »KMETSKI DOM«. Telef. št. 2847.

V LJUBLJANI -- Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1, pritličje.

DAJE:

Posojila na vknjižbo, proti poročtvu ter zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredit v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

OBREŠTUJE VLOGE

na knjižice čistih **6%** brez odpovedi. Večje stalne vloge in vloge v tek. računu po dogovoru.

PRESKRBUJE:

Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta.

URADNE URE:

Vsak delavnik od 8. do 12.1/2, in od 3. do 4.1/2.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.